

یکشنبه ۱۴ دی ۱۴۰۴ صفحه ۲۰ هزار تومان ■ سال چهارم ■ شماره ۹۷۳
www.hammihanonline.ir

امنیت پس از سردار
پیامدهای ترور شهید قاسم سلیمانی
در گفت‌وگو با اسماعیل کوثری و مسعود بختیاری

دانشگاه و اعتراضات
بررسی مواجهه اخیر دانشجویان
با مطالبات اقتصادی و اجتماعی جامعه

نغمه‌های پنهان استاد
بازخوانی کارنامه هنری محمدرضا شجریان
و آثار منتشرنشده‌اش به‌بهانه انتشار دو اثر از او

مُسکنی برای التهاب

ارزیابی کارشناسان از حذف ارز ترجیحی و سیاست‌های جدید دولت

صبح امیر، شب اسیر

مادورو و نوریه گا
و ماجرای استرداد شاه

مهرداد خدیو
معاون سردبیر

رفتار دونالد ترامپ رئیس‌جمهوری آمریکا با نیکلاس مادورو رئیس‌جمهوری ونزوئلا و اعلام بازداشت و انتقال او و همسرش به نیویورک، از یک نظر یادآور کاری است که ۳۶ سال پیش با نوریه گا حاکم پاناما کردند؛ با همین فهرست اتهامی درباره قاچاق مواد مخدر. درست است که پاناما در آمریکای مرکزی واقع است و اهمیت ونزوئلا در آمریکای جنوبی را ندارد ولی در نگاه بیرونی به کشورهای آمریکای مرکزی و جنوبی به یک چشم نگاه می‌شود و به جز برزیل و آرژانتین و تا حدی مکزیک که قدرت‌های مطرح منطقه‌ای هستند دیگران کمابیش هم‌سرشت یا هم‌سرنوشت‌اند و حالا این واقعیت را در شباهت بازداشت یا ربودن مادورو با نوریه گا رهبر وقت پاناما در پایان ژانویه ۱۹۹۰ می‌توان دید؛ هرچند که در باره دیکتاتور پاناما اتهام دخالت در هدایت باندهای قاچاق مواد مخدر از قبل وجود داشت و پذیرفتنی بود و در مورد مادورو بیشتر به بهانه دخالت می‌ماند مگر آن که واقعاً مدارک قابل قبول ارائه دهند یا خود اعتراف کند. ضمن این که نوریه گا چهره موجهی نبود ولی مادورو به هر حال جانشین هوگو چاوز و رئیس‌جمهوری قانونی ونزوئلاست (یا بود) اما به هر رو چون یک طرف‌داستان، آمریکاست و سوی دیگر رهبری منطقه‌ای در آمریکای جنوبی، ناخواسته آن ماجرا در یادها تازه می‌شود و البته تفاوت مهم دیگر این است که درباره نوریه گا این شایعه هم جدی بود که برای سازمان اطلاعات آمریکا کار می‌کرده و تنبیه درون‌سازمانی بوده ولی چنین انگیزه قطعاً بر رئیس‌جمهوری (پیشین؟) ونزوئلا نمی‌نشیند و مهمترین شاهد هم اینکه بعد از ۱۱ سال او را به پاناما بازگردانند. تفاوت دیگر شاید در نوع عملیات باشد؛ چون اینجا دست کم فعلاً هدف، برانداختن حکومت نبوده و صاف و یک‌راست رفتن سراغ رئیس‌جمهوری و همسر او و بنا به ادعای ترامپ عملیات بی‌هیچ کشته به پایان رسید که طبعاً ظن خیانت سران ارتش یا گارد حفاظت را تقویت می‌کند اما مورد پاناما مدتی بعد از حمله، خود نوریه گا را دستگیر کردند (۳۰ ژانویه ۱۹۹۰) و او را به آمریکا بردند و سال‌ها در زندان‌های ایالات متحده به سر برد که در نوع خود اقدامی بی‌سابقه به حساب می‌آید. جالب اینکه حتی اروپایی‌ها هم در مجازات او مشارکت کردند و حتی مدتی هم در اروپا زندانی بود. اما چنان که اشاره شد در سال ۲۰۱۱ به پاناما برگردانده شد و در جنگ‌ها یا درگیری‌های داخلی کشته شدن آنکه در آمریکا اعدام شده باشد! وجه دیگر تاریخی قضیه برای ایرانیان این است که همان‌گونه که در داستان چاوز و ونزوئلا و مادورو روابط نزدیک با ایران به‌رغم فاصله بسیار دور جغرافیایی به یاد می‌آید در حکایت نوریه گا و پاناما هم تلاقی با ایران دیده می‌شود و آن هم خواندنی و از این قرار است که ۱۱ سال قبل از آن و پیش از آن که قدرت را به طور کامل قبضه کند معاون ژنرال عمر تورخوس دیکتاتور پاناما بود و هنگام اقامت محمدرضا پهلوی پس از خلع از سلطنت و در باهاما فرماندهی یگان‌های حفاظت از شاه را بر عهده داشت. نام‌های عربی مثل همین عمر تورخوس نه به خاطر نفوذ اسلام در آن سامان که به سبب مهاجرت‌های نسل‌های قبلی از اعراب خاصه فلسطینی‌ها و لبنانی‌ها به آن منطقه است. < >

با معترضان گفت‌وگو کنید اغتشاشگران را سر جای شان بنشانید

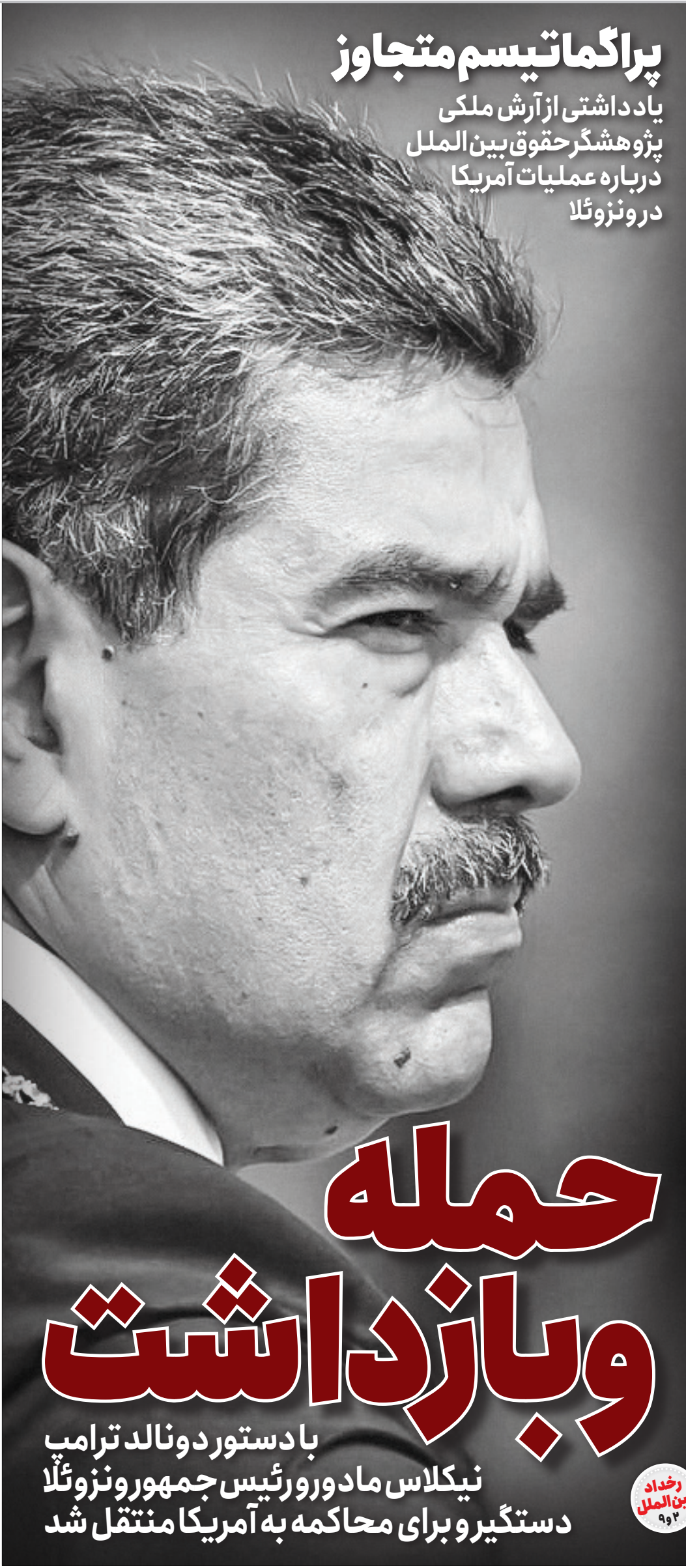
فرمان رهبری در پی ناآرامی‌ها

موضع‌گیری تهدیدآمیز ترامپ
علیه ایران با واکنش گسترده
جریان‌ات مختلف سیاسی مواجه شد
جبهه اصلاحات بارد هرگونه مداخله
خارجی: زمان اصلاحات شجاعانه است

سالی که نکوست

می‌گویند سالی که نکوست از بهارش پیداست. البته این ضرب‌المثل در فارسی معنای متناسبی دارد چون آغاز سال با آغاز بهار تقارن دارد. ولی منظور ما از سال جدید میلادی ۲۰۲۶ است که از چهار روز پیش آغاز شد و اجازه دادند که مردم جشن سال نوی خود را بگیرند و با اتمام تعطیلات به ونزوئلا حمله کنند. در این میان، ذکر چند نکته می‌تواند وضعیت جهانی را برای ما روشن‌تر کند. **اول:** ترامپ در یک سال گذشته تا هر جا که توانسته سازمان ملل و شورای امنیت را به حاشیه برده یا نادیده گرفته است. سعی کرده مسائل جهانی را یکجانبه، یا به‌صورت منطقه‌ای و با محوریت خود حل کند. در مواردی هم که با روسیه یا چین سرشاخ شده سیاست دوجانبه را پیش گرفته و سعی کرده که نقش و جایگاه شورای امنیت را در نظام جهانی کاهش دهد. در واقع این بزرگترین دستاورد نظام بین‌الملل پس از جنگ جهانی دوم در مسیر انحطاط قرار دارد و بازنده اصلی نیز جهان و به‌ویژه اروپا است. در همین زمینه تهاجم او به رکن قضایی سازمان ملل بسیار مهم است. **دوم:** ابزارهای ترامپ برای استفاده از زور گوناگون است. از مبارزه با قاچاقچیان مواد مخدر گرفته تا مسئله نفت، حقوق بشر، مبارزه با تروریسم و منافع آمریکا و... خلاصه انواع توجیهات در جعبه پاندورای ترامپ پیدامی‌شود. فارغ از همه اینها مسئله مهم برای ترامپ بازار انرژی است که هم برای خودش و هم برای مقابله با روسیه به‌شدت به آن نیازمندند. ونزوئلا با بیشترین ذخایر نفتی جهان لقمه چربی برای او است. **سوم:** وی درباره ایران نیز صریحاً تهدید به مداخله کرده است. فارغ از اینکه چه سطح و شیوه‌ای از مداخله در ذهن داشته می‌توان گفت حتی اگر کیفیت و چگونگی مداخله را هم می‌گفت لزوماً به این معنا نبوده که به آن ملتزم باشد. او اصولاً چارچوب قاعده‌مندی ندارد و متناسب با آنچه که درست می‌بیند عمل می‌کند و همه گزینه‌ها را روی میز خود می‌گذارد. **چهارم:** مسئله غزه و بحران فلسطین همچنان یک هدف مهم آمریکا است؛ به‌ویژه که منافع اسرائیل هم در این میان وجود دارد که دنبال تأمین آن هستند. **پنجم:** گرچه تحولات فن‌آورانه به‌ویژه در عرصه نظامی از گذشته آغاز شده ولی اکنون و با هوش مصنوعی به بلوغ خود رسیده و دنیای فن‌آوری را در همه حوزه‌ها به‌ویژه در امور نظامی متحول کرده، و متناسفانه موجب افزایش شکاف نظامی میان ایران با کشورهای مقابل خود شده است. < >

حمله وبازداشت

با دستور دونالد ترامپ
نیکلاس مادورو رئیس‌جمهور ونزوئلا
دستگیر و برای محاکمه به آمریکا منتقل شد

رخداد
بین‌المللی
۹۹۲